

V JUHI NI MESA

REGA REPOV:

Seveda ima ameriški predsednik Barack Obama prav, ko pravi, da so ameriški volivci frustrirani. Lahko bi bil še bolj natančen: niso namreč frustrirani ameriški volivci, temveč so v tem stanju njegovi volivci. Obamov poraz pa je tudi težka učna ura za vse tiste demokrate, predstavnike leve in socialdemokracije, ki se jim je zdelo, da so volivci po vsem svetu razumeli, da je svetovna kriza posledica neliberalnega političnega ravnanja konservativcev in republikancev. In da je zdaj svet politike morda vsaj za nekaj časa njihov. Kako zmotno je njihovo prepričanje.

Levim, socialdemokratskim volivcem je namreč v resnici prekleto jasno, tako slovenskim kot ameriškim, da so ta svet iz tirnic in v recesijo pahnili neoliberalni modeli grabeža in pogoltnosti. Nekje drugje je problem: da tako Obama kot na primer slovenska levica nista bila pripravljena sprejeti dejstva, da so volivci prav zaradi tega zavedanja prav od njih pričakovali veliko bolj radikalne poteze. A kaj so naredili levičarji? Začeli so izvajati radikalne poteze znotraj neoliberalnega modela. Z drugimi besedami: seveda so ameriški volivci vedeli, da Barack Obama ne bo zaprl Guantanamo in končal vseh Bushevih vojn v treh mesecih. Niso pa računali, da bo Guantanamo ostal aktivno taborišče in da se bodo vojne nadaljevale, celo stopnjevale. In niso pripravljeno sprejeti, da nekateri vzorci delovanja na Wall Streetu ostajajo nedotaknjeni. Enako velja za slovenske volivce: seveda ni nihče pričakoval od Pahorja, da bo v pol leta Slovenija postala zgled socialne države. Prav tako ni nihče pričakoval, da se bo država umaknila iz Afganistana v treh mesecih in da bo vlada preklicala nakup vozil Patria že prvi teden. A zgodilo se je nasprotno: vlada je nadaljevala neoliberalne poteze na področju sociale, v Afganistanu so zdaj vojaki, ki so dejansko udeleženi v vojaških operacijah, država pa kupuje patrie, kot da se vmes ni nič zgodilo in kot da nima vseh, ampak res vseh pravno-močnosti, da pogodbo nemudoma prekine.

Ne. Obame niso premagali republikanci. Obama so premagali njegovi volivci, ker preprosto ni naredil tistih radikalnih potez, ki bi jih moral. Kaj je bil že njegov slogan na volitvah? Pa ne pravimo, da njegova administracija ne opravlja izjemnega dela, ko gre za boj s primanjkljajem (Bushevimi). A kot je zapisal Paul Krugman v svoji kolumni po volitvah v svoji državi: saj nikogar ne zanima primanjkljaj. Na prvem mestu admini-

stracije bi moral biti boj zoper brezposelnost - radikalen boj za delovna mesta. Obama pa je vztrajal pri tehnološkem razvoju, izobraženosti, ki bo ponesla nacijo nazaj v višave. To so napovedi za pojutrišnjem. Te napovedi ljudi ne zanimajo. Je pa to znana retorika, kajne? A to tudi slovenskih volivcev ne gane.

Kakor volivcem tudi ni mar za pravno držo, ki sta jo do svojega predhodnika zavzela tako Obama kot Pahor - saj ju ne primerjamo, pa vendar. Kot bi Obama tri tedne pred volitvami ugotovil, da volivci nenadoma pozablajo, zakaj se je Amerika znašla v težavah, da so zanje krive Busheve vojne in neoliberalna ekonomija - in je začel kazati s prstom na republikance. Prepozno. Mar ni tako ravnal tudi Pahor? Danes je Pahor bolj kriv za tajkunizacijo, ki je na koncu uničila toliko slovenskih podjetij in toliko delovnih mest, pa čeprav teh ne bi bilo brez Janševe vlade. Še več: prav njegova vlada je načrtno spremenila zakon o prevzemih in s to spremembo omogočila, da so direktorji odkupovali državne in druge deleže podjetij z zastavo prav teh delnic. Ministru, ki je zakon spisal, je ime Andrej Vizjak - prav tisti Vizjak, ki danes kaže na Pahorja. A ko je bil čas, da pokaže na Janšo - in vsakič bi lahko -, je Pahor govoril, da ne želi razčiščevati s prejšnjo vlado. Kako neumna gesta.

Seveda so volivci frustrirani. Tudi v Sloveniji so frustrirani. Pričakovali so radikalen rez s konservativnim neoliberalizmom, dobili pa so neoliberalizem s socialdemokratsko retoriko. Pri čemer se je slovenskemu premieru še malce dobro zdelo in je še podžigal gnev z neoliberalnimi izjavami. Da bo vlada pomagala samo dobrim podjetjem. Da ni naloga vlade, da rešuje posamezna podjetja. In kje je danes vlada najbolj natančna? Pri nadzorovanju socialnih transferjev. Mar je res to področje, kjer je največ anomalij?

Problem Obame niso volivci, ki so odšli na volitve, ampak tisti, ki na volitve niso hoteli. Tudi na slovenskih lokalnih volitvah so volivci levega spektra ostali doma. Preprosto so preveč radikalni, da bi pristali na politiko, ki jo ponuja ta vlada. Zahtevajo radikalen rez. In v resnici so jim ga do dneva volitev tudi obljubljali. Volivcem se je v resnici zgodilo tisto, kar je doživelo veliko vegetarijancev, ki so to postali, ko je bilo to še precej nenavadno. Ko so povedali, da so vegetarijanci, so jim pogosto vseeno ponujali govejo juho. Z besedami: »Saj smo meso pobrali iz juhe.« ×